ijn en de kerk van Genève in te winnen, Calvijn" antwoordde daarop 15 Juli 1553, mede uit naam zijner ambtgenooten: „Ge vraagt, of het geoorloofd is, dat predikanten van onze kerk, die de zuivere leer van het evangelie belijden, een kind tot den doop toelaten, welks vader vreemd is van onze kerken en welks moeder tot het pausdom is afgevallen, zoodat beide ouders roomsch zijn. *We hebben gemeend u daarop te moeten antwoorden, dat het een dwaasheid is hen te doopen, die niet gerekend kunnen worden leden te zijn van onze gemeenschap. Daar de kinderen der papisten hieronder behooren, zoo zien we niet in, dat het geoorloofd is hun den doop te bedienen.*" Ook den uitweg, dat de grootmoeder als getuige zou optreden, verwerpt Calvijn, omdat die grootmoeder geen het minste zeggenschap heeft over haar kleinkind en dus niet beloven kan, dat het kind gereformeerd zou worden opgevoed; waar nog bij komt dat deze vrouw, die haar dochter aan een roomschen man uithuwde, reeds daarom verdiend had van de kerk te worden afgesneden en niet eens als lid der kerk meer beschouwd mocht worden (t. XIV p. 570.)

Geheel anders luidde het antwoord, dat Calvijn zes jaar later aan John Knox, den bekenden hervormer van Schotland gaf. John Knox had aan Calvijn 28 Aug. 1559 de vraag gedaan: „of men tot den doop mocht toelaten onechte kinderen, kinderen van afgodendienaars (waarmede roomschen bedoeld zijn) en kinderen van geëxcommuniceerden, voordat de ouders zich bekeerd hadden en aan de Kerk zich hadden onderworpen?" Calvijn antwoordde daarop, wederom mede uit naam zijner ambtgenooten, 8 Nov. 1859 dat Knox deze vraag wel terecht gedaan had, daar men er vooral op letten moest, dat het sacrament niet ontheiligd werd, wat zeker geschieden zou, indien de doop zonder onderscheid aan vreemden werd toegestaan of ontvangen werd zonder geschikte doopgetuigen, die lidmaat der kerk waren. Maar aan de andere zijde, zoo merkt Calvijn op, mag men bij de bediening van den doop niet vergeten, dat in de eerste plaats moet gevraagd worden, wie God door zijn Woord tot den doop roept. „De belofte Gods nu omvat niet alleen de nakomelingschap van ieder gelouvige in het eerste geslacht, maar strekt zich uit over duizend geslachten." Al was in het pausdom de ware godsvrucht een tijd lang te loor gegaan, dit nam de kracht en werkzaamheid van den doop niet weg. De nakomelingschap, uit heilige en vrome voorouders gesproten, behoorde daarom tot de gemeenschap der kerk, al waren de grootouders en ouders afvallig geworden. Wel keurt Calvijn het misbruik der Roomsche kerk af, die kinderen van Turken en Joden roept om te doopen, maar, zoo gaat hij voort, overal waar de belijdenis van het Christendom nog niet geheel is ondergegaan of uitgebluscht, daar worden de kinderen van hun recht beroofd, wanneer ze van den doop worden geweerd. Het zou toch onbillijk zijn, aangezien God voor driehonderd jaren of meer hen verwaardigde met zijn aanneming, dat de godeloosheid der ouders, die daarna gevolgd is, den loop der hemelsche genade zou afbreken." Alleen moet in zulk een geval geëischt worden, dat er Gereformeerde doopgetuigen optreden. (t. XVII. p. 662).

Het verschil tusschen deze beide adviezen springt in het oog. Zelfs kan men tot verklaring van dit verschil niet zeggen, dat Calvijn na 1553 tot een ander inzicht is gekomen en daarom in 1559 zoo aan Knox schreef; want reeds in 1550 had Calvijn hetzelfde gevoelen uitgesproken in het reeds genoemde Aanhangsel bij het Interim. Zijn Luthersche tegenstander had Calvijn gevraagd, hoe hij het maakt met den doop der roomsche kinderen, en Calvijn antwoordde daarop: „Wat de kinderen der papisten aangaat, is het antwoord gemakkelijk. Wanneer mijn berisper als vaststaand aanneemt, dat de kinderen der papisten terecht gedoopt worden, dan geef ik hem dit gaarne toe. Maar hij oordeelt ten onrechte, dat ik deze kinderen voor buiten het verbond staande beschouw, omdat ze noch uit een heiligen vader gegenereerd, noch uit een heilige moeder geboren zijn. Want ze houden daarom niet op, kinderen van heiligen te zijn, wanneer de stamboom van hun geslacht wat hoogerop gezocht moet worden. Want God blijft ook niet bij één geslacht staan, maar breidt de belofte des levens over duizend geslachten uit" (VIII p. 681).

Leestafel.

1. S. Limbach. *Steenen des aanstoots.* Eene poging tot wegneming van het aanstootelijke en tot oplossing, van het schijnbaar tegenstrijdige, in de Heilige Schrift. Naar het Hoogduitsch. Amsterdam. Egeling's boekhandel.

Bij het lezen, het nadenkend lezen van den Bijbel, doen zich, ook bij hen, voor wie door genade de Christus zelf niet meer een steen des aanstoots en een rots der ergernis is, vaak moeielijkheden op. Niet slechts, dat men niet altijd verstaat wat men leest, maar ook gebeurt het, dat men tusschen wat men verstaat niet altijd overeenstemming weet te brengen. Niet voor het geloof, maar voor het gelooven kan dit dan een struikelblok, een steen des aanstoots zijn. In dit boek is een poging gedaan, om voor zulke lezers deze „steenen des aanstoots" zooveel mogelijk op te ruimen. Ik acht, dat dit pogen over het algemeen geslaagd is. Vooral voor de jongeren onder ons, dunkt het mij een nuttig boek.

Dr. E. Barger, die er „een woord vooraf" bij schrijft, zegt daarin: „Wie vragen heeft in het hart, waarvan hij in oprechtheid de oplossing zoekt, zal hier een antwoord kunnen vinden, dat over het algemeen juist is, en waarvan de juistheid met groote helderheid wordt aangetoond. Indien iemand bij het lezen der Schrift zich door twijfelingen geslingerd voelt, welke soms kunnen worden opgewekt door hetgeen hij leest, dan zal hij in hetgeen hem hier wordt aangeboden, weer licht, en daardoor ook weer vastigheid verkrijgen." Een register van behandelde schriftuurplaatsen doet in dit boek van 338 bladzijden den weg vinden.

Zeker, de apologie van de Schrift zal, zonder meer, niemand tot het geloof aan de Schrift als Gods Woord brengen, maar toch kan de apologie aan het Schriftgeloof ten goede komen. Ook ik beveel dit werk van harte aan, in de stellige verwachting, dat de lezing er van velen ten zegen zal zijn.

2. D. Hoek, Bedienaar des Woords te Zwijndrecht. *Het Boek der Richteren.* Voor de gemeente verklaard. Uitgave van het Tractaatgenootschap „Filippus". 1907.

Dit boek, dat een populaire verklaring van Richteren wil zijn, zal met vrucht door velen worden gelezen en geraadpleegd. Ik ben het eens met den geachten schrijver, wanneer hij zegt, dat het met eentonigen dreun en met onverstaanbare stem, eenige verzen uit den huisbijbel opdreunen — nog geen *lezen* geen Bijbel lezen is. Hij wil hier een poging wagen, om met zijn lezers een bijbelboek te *lezen*. De groote gedachte die bij Richteren voorzit, de religieuse idee van waaruit hier de geschiedenis wordt bezien: Israel om zijn zonde verdrukt, maar roepende uit zijn ellende tot den Heere, door Hem genadiglijk, door middel van 'n Richter, verlost, komt hier goed tot zijn recht. En ook laat Hoek de groote beteekenis uitkomen die de historische gegevens van Richteren voor onze kennis van dit tijdvak hebben. Voor de meening, dat Richteren zou zijn vervaardigd vóór het verdrijven der Jebusieten uit Jerusalem, voert hij aan h. 1 : 26. Bedoeld zal wel zijn h. 1 : 21.

Het is een boek, dat van studie getuigt en stichtelijk, in den zin van opbouwend in kennis en daardoor in geloof, werken kan.

3. W. B. Renkema, Gereformeerd predikant. *God en mijn Heil.* Twee en dertig meditatiën. Maassluis Bruininks en Co. 1906.

Tot de stichtelijke literatuur behoort ook de bundel meditaties, die een andere predikant onzer Gereformeerde kerken bood.

Toch is het andersoortig werk.

De meditatie is en moet ook iets anders zijn dan de populaire exegese, en zoo is er ook verschil bij overeenkomst tusschen het boek van Hoek en dat van Renkema.

Renkema bezit, wat voor den meditatieschrijver onmisbaar is, de gave om zich met groote teerheid van religieus gevoel in te denken in 'n gedachte der Schrift; om met helderheid na te denken, tot in haar diepste diepte, zoo'n enkele gedachte Gods; er zich vertrouwelijk met heel zijn bewustzijn onder te geven; en wanneer hij er dan zoo geheel *in* leeft, haar te laten stralen over de lengte en de breedte van het menschelijk leven; van het mystieke, maar ook van het intellectueele en practische leven. Deze 32 meditaties behooren tot het beste wat ik, onder de nieuwere schrijvers in dit genre, ken.

Zij staan niet achter bij den onlangs door mij besprokene van den Utrechtschen hoogleeraar Hugo Visscher.

Laat mij ter kenschetsing iets mededeelen uit de laatste meditatie.

Zij gaat over de woorden van Ezechiël 1 : 8a. *En menschenhanden waren onder hunne vleugelen.* Als titel voor deze meditatie koos Renkema: „Vleugelen en menschenhanden." Het gaat hier over de cherubs, over den *wagen* van Jehova, zooals het in 1 Kronieken 28 : 18 heet — in Ezechiël's visioen.

Renkema mediteert nu over de voorstelling van der engelen „vleugelen" en „handen."

„Dat aan de hemelboden *vleugelen* worden toegeschreven, het is om daarmede te kennen te geven, dat zij zich gemakkelijk en snel van de eene plaats naar de andere kunnen begeven."

„Welk een troostrijke gedachte ligt hierin opgesloten voor het volk des Heeren. Immers, de Heere bedient zich van zijn hemelsche heirscharen, om zijn gunstgenooten te helpen, te bewaren en te bewaken." „Nooit behoeven de kinderen Gods te vreezen, dat de hemelgeesten hun ter hulpe zullen verschijnen als het te laat is. In een enkel oogenblik zijn ze bij hen, aan hun rechter- en aan hun linkerzijde, om hen in al hun nooden bij te staan. Als de nood des Heilands in Gethsemané op 't hoogste was, stond er ook een engel naast Hem, om Hem te sterken. En zoo zorgt God ter rechter tijd voor al de zijnen.

„Maar de hemelboden, die vleugelen hebben, zij hebben *handen* ook. En die handen zijn het zinnebeeld van macht, en kracht en vermogen."

„Denk maar aan den engel, die den steen voor het graf des Heilands wegwentelde en de wachters vluchten deed."

„En al weer zeg ik: hoe troostrijk is dat voor het volk des Heeren. De hemelboden, die zoo spoedig bij hen zijn, ze zijn ook altijd machtig om hen te helpen; ze vormen bepaald een wacht rondom degenen, die den Heere vreezen."

„En zoo ook is het de genade die ons vleugelen geeft om tot God op te stijgen, vleugelen des gebeds en vleugelen des geloofs en vleugelen der liefde; doch zij geeft ons ook handen om te werken voor den dienst des Heeren."

„Vleugelen en handen; en beiden vormen één heerlijk geheel bij de cherubijnen."

„Maar zoo moet het zijn ook bij ons."

„Vleugelen en menschenhanden', is een fijne, teere bladzijde. En aan zulke bladzijden is de bundel rijk.

De typografische uitvoering van het boekje met zijn keurigen band, is een eere voor de firma Bruininks en Co. te Maassluis.

Uit de Pers.

Een wonderschoon stukske schreef Ds. van Andel in de *Bazuin* over hetgeen de gemeente „bij den Doop onzer kinderen" te bedenken heeft.

Er geschiedt meer dan er schijnt te geschieden als een kind de vergadering der gelooviger ingedragen wordt, om den heiligen doop te ontvangen. Een deel van den dienst wordt ter wille van het kindeke ingeruimd; aller aandacht wordt voor dat kindeke gevraagd, en zijne belangen worden in een afzonderlijk gebed den Heere opgedragen. Welk eene schoone gelegenheid om een stichtelijk woord tot de gemeente te spreken, geput uit het vele, dat de doop van een kind te denken geeft!

Stoffe wordt hier gegeven om iets aan de gemeente en aan onszelven te zeggen, dat niet weinig geschikt is om in de laagte te houden. Hoe machteloos toch zijn de velen, die den doop van het kindeke bijwonen, om het iets wezenlijks toe te brengen! Zelfs het ambt staat hier machteloos. Heeft men volwassenen voor zich, dan kan men deezen nog iets toedienen, namelijk het woord, waarvan wij weten dat het 't middel is, uit welks gehoor God het geloof werkt en sterkt. Maar het woord bereikt den zuigeling niet; voor het kleine kind moet de grootste redenaar zwijgend blijven staan. God alleen kan dit kind wat wezenlijks, wat eeuwigs toebrengen. Is iets geschikt om ons, om den ambtsdrager in het bijzonder, te doen gevoelen hoe arm wij zijn, dan dit. Dat wij den wasdom niet kunnen geven, weten wij; maar hier is het planten en natmaken zelfs afgesneden; hier moet God alles zijn.

Wat schiet er voor de gemeente dan over dan het gebed? Later, als de zuigeling geen zuigeling meer is, dan, ja, moet zij, evenals de ouders, meer doen, en dienen het kind de melk des woords toe; thans kan zij slechts bidden. Hoeveel ligt er in zulk een gebed niet besloten! Het is eene erkentenis van eigen onvermogen; God daarentegen ontvangt er de eere voor van de eenig machtige en volstrekt onmisbare te zijn. Waar het gebed, dat den dienst des Woords voorafgaat, de middelen op het oog heeft, en op dere een zegen vraagt, onderscheidt zich dit gebed daardoor, dat het het onmiddellijke van God begeert; niets minder toch wordt van Hem gevraagd dan dat Hij het kind, waarvan sprake is, door zijnen Heiligen Geest zijnen Zoon Jezus Christus inlijve. En hoe merkt de gemeente het kind, waarvoor zij bidt, aan? Niet bloot als een schepsel, dat ontferming van noode heeft; zij zet het in haar gebed niet op één lijn met de kinderen der ongeloovigen. Hoe treffend is het, zdit uw kind", in het Gebed voor den doop! Er ademt geloof in dit gebed; hier wordt het ongelooflijke geloofd, namelijk dat God zich verbindt aan het kleine. Vorsten sluiten slechts met Vorsten verbonden; maar God doet het met kinderen. Groot is God als Hij zich verhelt, maar niet minder groot als Hij zich nederbuigt.

Jezus, de Zoon, vertoonde het beeld zijns Vaders toen Hij de kinderkens tot zich riep, ze omhelsde, en met oplegging der handen zegende. Zijn doen was een spiegel van het doen des Vaders. Dat geeft de ouders en de gemeente geene geringe vrijmoedigheid om het kind tot den Heere te brengen, en het Hem op te dragen. Hierdoor erkennen zij, dat het zijn geheiligd eigendom is, evenals de ouders weleer deden met het eerstgeboren jongske, dat zij tot den Heere brachten, niet als het hunne, om er een zegen voor te begeeren, maar als het zijne, dat zij niet voor zich mochten houden, wijl het Godes was. Zoo mochten de ouders met hun kind doen, het als een heilig, dat is, Gode toebehoorend, kind tot Hem brengen, opdat Hij het tot zijnen dienst bekwame, en in den doop het teeken zijner heiliging geve. Er is geloof toe noodig, dat onze kinderen gedoopt moeten worden omdat zij geheiligd zijn; ach! dat er een einde kwame aan dat laten doopen uit gewoonte of bijgeloof.

Er is blijdschap in een huis, waarin een kindeke geboren wordt; laat er dan ook blijdschap in de gemeente zijn, als er weer een geheiligd kindeke haar ingelijfd wordt. Ach! waar vindt men deze blijdschap? Wij beschouwen de heilige dingen met vleeschelijke oogen; daarom blijven zij eigenlijk voor ons verborgen, want vleesch is blind. Er wordt gezien naar het kind, en het kleed, waarin het wordt gedoopt; er wordt op gelet of de vader dan wel de moeder het opdraagt; of er eene toespraak gehouden dan wel een psalmvers gezongen wordt, of geen van beiden. Maar hoe weinigen zien door het geloof wat er boven de wolken gebeurt, als geloovige ouders hun kind afstaan aan Hem, wien het toekomt, en het van dezen, met het merk der heiliging versierd, terug ontvangen, om het op te voeden voor Hem. Er moet nog veel bij ons veranderen voor wij eene bediening des doops geestelijk gezind kunnen bijwonen. Wat een sleurdienst in onzen godsdienst! Wie zal in Gods gericht bestaan?

Hier geurt u tegen de reuk eener gezonde mystiek.

Als de gemeente zóó meer inleefde in de rijke beteekenis van het sacrament van den doop, hoe veel hooger zou haar geestelijk leven staan.

„Niet uit gewoonte of bijgeloovigheid" — ons doopformulier bindt dat bij elken doop de gemeente opnieuw op het harte. Maar wie zal zich niet beschaamd gevoelen, wanneer hij zich zelf toetst aan wat naar eisch van Gods verbond de gesteldheid onzer ziel bij den doop onzer kinderkens moest zijn.

Officieele Berichten.

Alle brieven en stukken de kerk alhier betreffende, wordt men verzocht te zenden aan het adres van ondergeteekende.

Namens den kerkeraad der Geref. kerk,
G. Lustig Hz., *scriba.*

Particuliere Synode der Geref. kerken van Zuid Holland (Noordelijk gedeelte) te houden op Woensdag 12 Juni a.s. te Alphen, (Z. H.)

Stukken voor het agendum, benevens opgaaf van de namen der afgevaardigden met hunne respectieve woonplaatsen, vóór 18 Mei a.s. in te zenden bij den praeses der roepende kerk van Alphen (Z.-H.).

Namens den kerkeraad der Geref. kerk te Alphen (Z.-H.),
C. B. Schoemakers, *praeses.*
J. Eigeman Wzn., *scriba.*

Vergadering van de classe Almkerk te Nieuwendijk, 4 April 1907.

De roepende kerk van Dussen opent, bij monde van haren dienaar, Ds. Aalders, de vergadering. Z.Eerw. laat zingen Ps. 123 : 1, gaat voor in gebed en leest 1 Cor. 12.

Uit de credentialen blijkt dat twee kerken een diaken als primus wenschen zitting te doen nemen. Na gehoorde reden heeft de classis hiertegen geen bezwaar.

Het moderamen wordt als volgt saamgesteld: Ds. Aalders, praeses; Ds. Goedbloed, assessor, en Ds. Osinga, scriba.

Ingekomen zijn en gelezen worden: *a.* een schrijven uit Zuidbroek namens de classis Groningen; *b.* van eenige leden uit de kerk van Groningen (B), die beide voor kennisgeving worden aangenomen; *c.* van de classis Harderwijk, vermeldende de afzetting van Ds. Op 't H; *d.* uit Wageningen, 't welk in de kerkeraden nader zal worden overwogen; *e.* stukken van den candidaat L. Both, beroepen predikant te Andel, om peremptoir te kunnen worden onderzocht, waartegen geen bezwaar is.

Naar de particuliere synode worden afgevaardigd de predikanten: W. Bosch, J. A. Goedbloed en J. Osinga, primi, en G. J. D. Aalders, als 1e, 2e en 3e secundus; en de ouderlingen W. N. de Leeuw, A. Oost en G. v. Oord, primi, en A. v. 't Sant, P. v. Drunen en W. Heysteck,, als secundi.

Aan de particuliere synode zal gevraagd worden, of het niet gewenscht is een prov. fonds te stichten met het oog op de verplichtingen der kerken in zake Art. 13 D. K. Tevens wordt den kerkeraden in overweging gegeven om een classikaal fonds voor dat zelfde doel op te richten, om op de e.k. vergadering daarover nader te handelen.

Na onderzoek wordt de cand. L. Both met vrijmoedigheid toegelaten tot den dienst des Woords in de Geref. kerk te Andel.

De vacature-diensten worden aldus geregeld: Ciessen: 14 April, W. Bosch; 5 Mei, J. Goedbloed; 16 Juni, J. Osinga; Sleeuwijk: 21 April, J. Goedbloed; 12 Mei, J. Osinga; 16 Juni, G. J. Aalders; Waardhuizen: 7 April, G. Aalders; 5 Mei, W. Bosch; 2 Juni, L. Both; 30 Juni, J. Goedbloed.

De volgende vergadering, op te roepen door de kerk van Nieuwendijk, zal gehouden worden te Almkerk op 20 Juni, 's morgens 9 uur.

Na dankgebed van den assessor, sloot de praeses de vergadering.

J. Osinga, *scriba.*

Buitenland.

Engeland. De predikant Campbell tot het socialisme overgegaan. De Congregationalistische predikant Campbell, die in den laatsten tijd zooveel van zich deed spreken, omdat hij den moed gehad heeft om uit te spreken dat hij een aanhanger is der z.g. „Nieuwe Theologie", heeft dezer dagen zich openlijk aangesloten bij de „Independent Labour Partij" (de onafhankelijke arbeiders partij). Dit is ons op zichzelf niets opmerkelijks; wij zijn er in Nederland van lieverlede aan gewoon geraakt, dat moderne predikanten zich onder de banier van het socialisme gingen scharen. Maar het is merkwaardig dat de heer Campbell, toen hij er voor uitkwam dat hij zich bij de socialisten had gevoegd, verklaarde dat deze partij de ware Katholieke kerk moest genoemd worden. De menschen kunnen volgens den heer Campbell alleen gered worden wanneer zij zich bij die partij voegen. Hij spotte met het denkbeeld dat de arbeid der kerk bestaan zou in het opleiden van de menschen voor den hemel; volgens hem moest de aarde in een hemel veranderd worden!

Terecht heeft een der redacteurs der *British Weekly* hierop geantwoord, „hoe kan de aard een hemel worden, wanneer de dood blijft heerschen?"

Het boek van Campbell: „The New Theology" is zeer scherp gecritiseerd door Dr. A. M. Fairbairn, rector van het Mansfield college te Oxford, die in Engeland gehouden wordt voor de eerste thans levende autoriteit op het gebied van wijsgeerige Theologie. Deze Dr. Fairbairn beweerde, dat dit boek van den heer Campbell „een mengelmoes van onzinnigheden" (a farrago of nonsense) is. Hij is Campbell dankbaar, omdat hij door zijn boek het sein gaf tot een controvers die fundamenteel werd, maar hij houdt hem voor een persoon die als de baren der zee door den wind gedreven wordt. Zeer betreurt Dr. Fairbairn het, dat de heer Campbell nog altijd in de City Temple predikt, als predikant van een kerk van Congregationalisten, „dat is van eene kerk, die geformeerd werd door geloovigen die zich zelven gebonden hadden, omdat zij hetzelfde dachten, om gemeenschappelijk staande te blijven en elkander te helpen;" die voor het eerst den godsaligen Goodwin tot predikant had.

Het blijkt uit alles dat de strijd tegen de moderne Theologie in Engeland steeds heviger wordt.

Frankrijk. Terwijl werkstakingen in Frankrijk aan de orde van den dag zijn, terwijl het zedelijk peil der bevolking steeds daalt, terwijl in Parijs en Marseille de politie onmachtig is om de misdadigers die „apachen" genoemd worden, in bedwang te houden, zoodat men dag in dag uit van moordaanslagen hoort, blijft de regeering maar voortgaan te toonen hoe vijandig zij gezind is tegen de religie. Toen onlangs te Toulon de uitvaart van hen die bij de ramp der „Jena" omkwamen, kerkelijk gevierd werd, was geen vertegenwoordiger der regeering daarbij te zien. De bevolking toonde wel buitengewone belangstelling, maar de regeering hield zich van verre. Zelfs de neutrale pers sprak daarover hare verontwaardiging uit.

Te Reims besloot de gemeenteraad, dat ieder die een lijkkist onmiddelijk uit het sterfhuis naar het kerkhof en dus niet eerst naar de kerk laat brengen, een rabat van 10 percent op de begrafeniskosten hebben zou. Te Brest besloot de gemeenteraad, dat de klokken niet meer voor 7 uur 's morgens en niet na 7 uur des avonds mogen geluid worden.

Een goede zijde van de wet op scheiding van Kerk en Staat is, dat de Parijsche Lutherse kerk in tien parochiën verdeeld werd. Te voren vormde zij één gemeente, nu is zij gesplitst en deze splitsing is gebleken zeer tot bevordering van het kerkelijk leven te zijn.

Op het platteland schept de nieuwe wet eigenaardige toestanden. In vele gemeenten werden de priesters uit hunne pastorieën verdreven. Een van hen, die dienst doet in het departement du Gard, liet zijn meubilair, toen het op straat gezet was, in het kerkgebouw brengen, waarin hij zich metterwoon vestigde. Eerbiedwaardig vinden wij het van een priester in de Vogezen, die, gelijk weleer de apostel Paulus tenten maakte om in zijn onderhoud te voorzien en toch het ambt van apostel bleef uitoefenen, alzoo het ambacht van draaier beoefent en daarbij geregeld zijn dienst in de Roomsche kerk verricht.

Eenigen tijd geleden spraken wij over de poging, die in Frankrijk gedaan werd om in de Roomsche kerk scheuring te brengen. Een zekere Vilatte heeft gepoogd in vereeniging met den journalist des Houx een Fransche apostolische kerk te stichten, die zij zelfs als „de Fransche nationale kerk" aandienen.

Nader vernemen wij, dat deze Vilatte voor een avonturier op Godsdienstig gebied moet gehouden worden. In 1880 werd hij in de Roomsche kerk tot priester gewijd en ging achtereenvolgens, terwijl hij zoowel voor als na tot deze kerk terugkeerde, over tot de Methodisten, de Presbyterianen, Congregationalisten en de Episcopalen. Dit alles had in de nieuwe wereld plaats. In het jaar 1892 werd Vilatte door bisschop Alvarez van Ceylon tot aartsbisschop van de Oud Roomsche kerk in de Vereenigde Staten gewijd.

Jammer vinden wij het, dat de Roomschgezinden in Frankrijk gemeend hebben dezen geestelijken weerhaan met gewelddadigheden te moeten bestrijden. Zij besloten die diensten die Vilatte zou leiden, onmogelijk te maken. Strooibilletten werden verspreid, waarin Vilatte werd beschreven als het hoofd van eene onafhankelijke roomsche beweging in Amerika; als een „Amerikaansche aap, dien Mr. Briand, minister van Onderwijs en Eeredienst tot een Franschen paus begeerde te verheffen." De kerk was stampvol en op de straat bevonden zich nog duizenden, voor wie in het gebouw geen plaats meer was. Alles bleef rustig, totdat de dienstdoende priester zijne rede hield. Hij begroette de opkomst der Katholieke onafhankelijkheid en het aanbreken van den dag, wanneer al de afdeelingen van de Christelijke kerk in liefde zouden vereenigen. Toen hij echter Vilatte dankte, dat deze de Fransche Katholieken thans in dezen gespannen tijd te hulp kwam om dit te verwezenlijken, en er op wees, dat hij door den Patriarch van Antiochie, den opvolger van Petrus, gewijd was, begon het rumoerig te worden. Herhaaldelijk moest de politie te hulp worden geroepen om de grootste lawaai-makers te verwijderen. Toen Vilatte de mis hield, klommen sommigen op stoelen en banken, inplaats van op Roomsche wijze in eerbied het hoofd te buigen en te knielen. Ook daarna hadden herhaaldelijk rustverstoringen plaats.

Al moeten wij beamen dat in dezen critieken tijd het optreden van Vilatte door de Roomschgezinden gebrandmerkt wordt als verraad aan de zaak der religie, toch moest men zich van Roomsche zijde onthouden van alles wat naar het gebruiken van geweld zweemt. De Roomsche kerk heeft in deze dagen te veel te lijden van het misbruik van macht, waaraan de Fransche regeering zich tegenover haar schuldig maakt, om de toevlucht te nemen tot gewelddadig verweer. Wij houden het er dan ook voor, dat de leiders der Roomsche kerk een optreden als tegen Vilatte plaats gehad heeft, niet goedkeuren.

Zelfs in de Fransche koloniën wordt de anticlericale of liever anti christelijke politiek op de spits gedreven. Zoo is het althans op het eiland Madagascar. De gouverneur Augagneur legt het daar toe op de vernietiging van den arbeid der zending. Op het geheele eiland bestaan, de Roomsche daarin begrepen, ongeveer 5000 lagere scholen, waarin 150,000 kinderen onderwezen worden, zonder dat het den Staat ook maar iets kost. Maar de regeering wil ook in de koloniën het monopolie van het onderwijs hebben, om het godsdienstloos te maken. Daarom werd verboden in de kerken school te houden. De zendelingen houden overal in de lokalen voor godsdienstoefening hunne scholen. Nu zijn zij genoodzaakt te zorgen, dat binnen twee maanden afzonderlijke schoollokalen gebouwd zijn, anders mogen zij geen school meer houden. Het is echter onmogelijk om binnen twee maanden met het bouwen van schoollokalen gereed te zijn, omdat de regentijd is aangebroken, waarin het onmogelijk is te bouwen.

Ook klagen de zendelingen er over, dat hun verboden werd een geestelijk lied aan te heffen; zij mogen alleen met ieder heiden afzonderlijk spreken, terwijl de heidenen ongestoord hun heidensch misbaar mogen maken. Het bestuur der Parijsche Zending vereeniging heeft tegen al deze dingen bij den minister van koloniën en bij eenige leden van de Kamer van afgevaardigden krachtig geprotesteerd.

Of het helpen zal? Wanneer het alleen Roomsche zendelingen gold, zouden wij vreezen dat de regeering den Gouverneur rustig zijn gang zal laten gaan, doch er zijn ook vele Protestantsche zendelingen op het eiland werkzaam. Wellicht zal de regeering zich om hunnentwil eenigszins matigen.

Gemengd Nieuws.

Uit China. De correspondent voor China van het groote Engelsche orgaan *The Times*, gaf onlangs zijn indrukken weer, die hij kreeg op de reis door het Hemelsche Rijk. Hij merkte op, dat sedert eenigen tijd men in China het voorbeeld van Japan gaat volgen, door namelijk zooveel mogelijk over te nemen van hetgeen de Westersche beschaving oplevert. Alom worden spoorwegen aangelegd, waardoor de vooroordeelen worden weggenomen die de Chineezen tegen vreemdelingen hebben. Ook gaat men veel zorg besteden aan het volksonderwijs. Het opium verbruik wordt krachtig bestreden. Door dat alles is een groote ommekeer ontstaan. Doch als China zich van lieverlee bewust wordt van zijn groote kracht, zou dan daaruit geen groot gevaar voor Europa kunnen ontstaan? Het „gele gevaar" is waarlijk niet denkbeeldig. Alleen wanneer het Evangelie aan het Chineesche volk gebracht, en een kracht wordt in het volksleven, zou het gevaar bezworen worden. Vooral Engeland, het land dat ter wille van zijn handel aan China den opium opdrong, is als de aangewezen natie om China het Evangelie te brengen.

In verband hiermee trok eene mededeeling van Frederich Brown, zendeling van de Methodistische Episcopale zending te Tientsin in China, onze aandacht. Deze schreef: „De Chineesche regeering heeft zeventien scholen in en rondom onze stad gesticht, waarin op sommige tijden heidensche ceremoniën plaats vinden. Wij openden zes Christelijke scholen. In het district dat mij opgedragen is, worden vele verzoeken tot mij gericht om dagscholen in de dorpen te stichten. Tot dusver heeft de regeering het niet ondernomen, daar scholen te plaatsen; maar het is te vreezen dat de tijd aanbreken zal, dat het openen van Christelijke scholen tot het verledene zal behooren.

Sedert ongeveer tien jaar is er in Duitschland een Chr. Studentenvereeniging gesticht, die tegen onzedelijkheid en ongodsdienstigheid in de studentenwereld strijden wil. Bijna aan alle universiteiten heeft deze vereeniging afdeelingen. Allen die het atheisme voor een nationaal en persoonlijk gevaar houden, kunnen van deze vereeniging lid worden.

Door eene Fransche dame die te New-York stierf, werd aan de Protestantsche faculteit te Montauban een legaat van 100,000 francs vermaakt met de bepaling, dat uit de rente van dit kapitaal zonen van onvermogende predikanten in staat zouden gesteld worden om in de Godgeleerdheid te studeeren. Doch ten gevolge van de nieuwe wet op scheiding van Kerk en Staat kan die faculteit het gelegateerde niet gebruiken. De „associations cultuelles" mogen geen erfenissen aanvaarden.

Winckel.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

Ik lees in Jezaia 50 : 10 en 11:

10. Wie is er onder ulieden, die den Heere vreest, die naar de stem zijns knechts hoort? als hij in duisternissen wandelt, en geen licht heeft, dat hij betrouwe op den naam des Heeren, en steune op zijnen God.

11. Ziet, gij allen, die een vuur aansteekt, die u met spranken omgordt! wandelt in de vlam van uw vuur, en in de spranken, die gij ontstoken hebt. Dat geschiedt u van mijne hand, in smart zult gijlieden liggen.

In het rode vers worden, die den Heere vreezen, toegesproken, maar tot wie wordt het 11de vers gericht? Of anders gevraagd, kunnen hier ook de geloovigen aangesproken worden?

L. v. W. te S.

In vs. 10 spreekt de Heere God tot die Hem vreezen en bemoedigt hen. In vs. 11 daarentegen richt Hij zich tot die Hem niet vreezen, die door hun doen het vuur van 's Heeren toorn doen ontbranden, en zegt hun het loon huns werks toe.

Het eene vers is dus tot geloovigen gericht, het andere tot ongeloovigen.

Sommige menschen zeggen dat een spons een dier is en anderen dat het een gewas is of een plant. Kunt u dat ook uitleggen?

L.

Over de vraag wat een spons eigenlijk is, heeft men veel getwist. Uiterlijk lijkt zij zeker het meest op een plant, te meer daar zij ook in het water, waar zij gevischt wordt, zich niet van de eene plaats naar de andere begeeft.

Toch weet men nu al een eeuw lang, dat de spons een dier is, of eigenlijk vele zoogenaamde huidzakdieren bijeen, een dierplant. Zij hebben een geraamte, en dat is hetgeen wij bij het wasschen gebruiken. Al 't andere is er dan uit

genomen. Een spons heeft een omhulsel, een huid, een kiem en een kiemblad, waarmee zij voedsel neemt. Doch dat is alleen waar te nemen bij het dier, als het pas is opgevischt of nog in het water ligt. Al het onnoodige voor gebruik wordt door de visschers weg gedaan. Om het spons visschen te zien moet men wezen in den Archipel op de kusten van Azie, of in de West.

Onze lezer F. H. v. d. D. te E. schrijft:

1. Ik meen schijnbare tegenstrijdigheid te vinden in de twee geslachtsregisters van onzen Heere Jezus Christus; in Mattheus 1 en Lukas 3. Tot en met David komen ze overeen, waarna Mattheus begint met Salomo, en Lukas met Nathan. Bij Salathiël en Zerobabel (in Mattheus 1 vers 12 in Lukas 3 vers 27) komen ze overeen, om daarna weer uit elkaar te gaan. Hierop zult u waarschijnlijk wel antwoorden, dat onder het Oude Testament verschillende namen aan dezelfde personen werden gegeven, maar in 2 Sam. 5 vers 14 staat: Dit nu zijn de namen dergenen die hem te Jeruzalem geboren zijn: — — en *Nathan* en *Salomo*.

In Mattheus 27 vers 44 staat: En hetzelfde verweten hem ook de moordenaars, die met hem gekruisigd waren.

In Lukas 23 vinden we de geschiedenis van den op het laatste oogenblik bekeerden moordenaar, en in Markus 16 vers 32 staat weer: Ook die met Hem gekruist waren, smaadden hem.

Hoe dit te verstaan?

We moeten, daar dit het eerste reeds vroeger is besproken, hierover kort zijn.

In Mattheus vinden wij den stamboom van Jozef, den man van Maria; in Lukas dien van Maria.

Uit David sproten de twee lijnen, die van Salomo en van Nathan. Deze wordt dan bij Salathiël en Zerubbabel vereenigd, doordat uit Nathan's geslacht alleen een erfdochter overblijft, die huwt in haar geslacht.

Dan gaan de lijnen weer uiteen, om op gelijke wijs opnieuw zaam te loopen bij Jozef en Maria. Deze laatste huwde eveneens in haar geslacht, waardoor haar vader, naar Israelietisch recht, ook als die van Jozef werd beschouwd.

Wat de tweede vraag betreft zoo is tweeërlei mogelijk.

Ten eerste, dat de Evangelisten die in het meervoud spraken, dit doen in algemeenen zin, zooals men b.v. zou zeggen: Overpriesters, krijgsknechten, medegekruisigden ontzagen zich niet Jezus te smaden. Ook is mogelijk dat de moordenaar, die bij Lukas vermeld wordt, aanvankelijk instemde met wat de ander zei, doch later door Gods wondere genade er toe kwam, den Heiland aan te roepen, en als Koning te erkennen.

Wie worden bedoeld met Simon Zelotes en Simon Kananites?

Tot antwoord diene, dat dit een en dezelfde persoon is. Kananites kan beduiden, dat hij van Kanaän was, gelijk Nathanaël, maar ook hetzelfde als Zelotes, d. i. ijveraar.

IJveraars heetten bij de Joden zij, die zeer ijverden voor de wet. Tijdens het leven onzes Heeren, had men een afzonderlijke secte van zulke ijveraars, en de apostel kan vroeger tot hen hebben behoord.

Weinig is van hem bekend. Jakobus de jongere wordt soms als zijn broeder beschouwd. Geen woord of daad van hem is in de Schrift vermeld. Hij is wel de minst bekende onder de apostelen.

De overlevering zegt, dat hij predikte in Perzië en Mesopotamië, Egypte, zelfs in Engeland, ook dat hij te Jeruzalem den marteldood stierf. Doch dit alles mist zekerheid.

Verdere vragen hopen we een volgend maal te behandelen. Omtrent één wachten we nog nader bericht.

We wijzen er echter nogmaals op, dat vragen die voor deze afdeeling niet geschikt zijn, hier ook niet beantwoord worden. Er staat duidelijk boven „voor kinderen" en al nemen we dit nu gaarne wat ruim, toch zijn er natuurlijk vragen, die buiten den ons getrokken kring vallen. Komt dit voor dan kan de inzender 't steeds in de Correspondentie vermeld vinden.

HOOGERWERF.

Gereformeerde Gezindheid

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Scharendijke, J. W. v. d. Bosch, cand. te 's-Gravenhage. — Soest, M. M. Horjus, te Brouwershaven. — Mildam, R. Middelveld, te Hijum. — Zalk c.a., A. A. Koppe, te Stellendam.

AANGENOMEN: Dwingelo, G. H. de Jonge, te Zonnemaire.

BEDANKT: Diemen, H. Buitenhuis, te Vreeswijk.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Lochem, W. D. van Leeuwen Boomkamp Jr., te Borculo. — Zeddam, K. A. Nijenhuis, te Diepenhuis. — Bergambacht, J. J. Paauwe, te Ierseke. — Berkenwoude (toez.), J. N. van Druten, te Nieuwland. — 's Gravenhage, Dr. J. R. Callenbach, te Rotterdam. — Sprang, P. de Looze, te Oud-Vossemeer. — Waarder en Langeruigeweide (toez.), W. Zijlstra, te Bruchem c.a. — Peperga en Blesdijke (toez.) en te Spankeren en Laag Soeren (toez.), J. W. C. Ort, te Dongjum.

AANGENOMEN: Nieuw-Weerdinge, H. Steenbeek, cand. te Weesp. — Nijmegen, J. Ossewaarde, te Meppel. — Enter (gem. Wierden) als hulpred., S. J. de Hoest, cand. te Leiden.

BEDANKT: Papendrecht, J. van Vliet, te Ottoland. — Noorden, S. Ybema, cand. en hulppr. te Kamperland. — Harkstede-Scharmer, J. J. H. Bange Wzn., te Oldehove. — Dokkum, G. Brink, te Oosterlittens. — Leeuwarden, Dr. H. Schokking, te Vlaardingen. — Hasselt, F. F. J. van de Plassche, te Jaarsveld.

☞ *Onder vriendelijke dankbetuiging aan zoovele geabonneerden die ons de verschuldigde abonnementsgelden over het afgeloopen kwartaal reeds toezonden, nemen wij de vrijheid, hen, die dit nog niet deden, beleefd te verzoeken zulks alsnog* **uiterlijk den 20sten dezer** *te doen en hun postwissel te adresseeren aan*

De Administratie van „De Heraut", Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut *is* **f 1.20** *per kwartaal.*

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, April 1907.

Plaatsgebrek noodzaakt ons Advertentiën tot een volgend Nr. uit te stellen.

Advertentiën.

Heden overleed na een kort doch geduldig lijden in zijn en Heer en Heiland, onze innig geliefde Vader, Behuwd-, Groot- en Pleegvader en Broeder, de Heer

HENRICUS MARTINUS WATELER,

in den ouderdom van bijna 69 jaar.

Westbroek. JOH. A. WATELER.
R. WATELER—VAN DIJK, *en Kinderen.*
Meppel. H. M. WATELER Jr.
Veenendaal. M. S. WATELER.
Zeist. C. E. WATELER.
E. N. WATELER.
Amsterdam. C. C. WATELER.
Nordhorn. de Wed. WILH. ZIERLEYN-WATELER.
Veenendaal. WILLEM v. d. VEER.

Veenendaal, 6 April 1907.

(Verzoeke van rouwbeklag verschoond te blijven.)

Voor de talrijke bewijzen van deelneming, ontvangen bij het smartelijk verlies van onzen geliefden Echtgenoot en zorgzamen Vader, betuigen wij onzen oprechten dank.

Familie KOOL.

Deventer, 9 April 1907.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Christelijk
KINDER-PENSION
ZANDVOORT.
Villa „Margareta",
DUINWEG.

EISMA & Co.
Noordeinde 20, den Haag.
Kassiers
en
Commissionairs in effecten.

P. SIJBRANDY,
Wijnhandelaar, Enkhuizen,
beveelt zich bij H.H. Kerkeraden beleefd aan tot het leveren van fijne **Spaansche wijn** voor Avondmaalsgebruik. Prijs **per Anker van 45 flesschen f 40.—**. Ook verkrijgbaar per half- en kwartanker. Franco levering naar alle plaatsen in Nederland.

Voor meestbiedende te koop:
KUYPER: E Voto; OWEN: Hebreën; KUYPER: Encyclopedie; HERZOG: Real-Encycl. 2e ed.; TRIGLAND: Kerkgesch.; God. zaligheid; KNAP: Catech.; HOEKSTRA: Catech., Elimspalmb. Fontein d. heils; FERINGA: God is liefde; VILMAR: Colleg. Biblicum; HUTCHESON: Twaalf kl. profeten. Alles in band, beste staat. Brieven aan
Ds. O. GROENEWOUD, Ee (b. Dokkum).

GEREFORMEERD GYMNASIUM
te ZETTEN.

Ouders of Voogden, die voor hunne zonen of pupillen toelating wenschen tot een der klassen van het **Gymnasium** of tot de **Voorbereidingsklasse**, gelieven daarvan bij den Ondergeteekende opgave te doen vóór 1 Juli a. s.

De Rector,
Dr. F. F. C. FISCHER.

Koninklijke Marine.

Aanneming van Stokers 2e Klasse bij Hr. Ms. Zeemacht.

Als **STOKER 2e klasse** bij Hr. Ms. Zeemacht kunnen worden aangenomen personen, die den leeftijd van 19 jaar bereikt en dien van 26 jaren nog niet hebben overschreden, bij geneeskundig onderzoek geschikt worden bevonden, minstens 1.55 M. lang zijn en voldoen aan de navolgende eischen:

1e. lezen, schrijven en de kennis van de vier hoofdregelen der rekenkunde met geheele getallen.

2e. het voldoen aan eenige practische proef, waaruit blijkt, dat de betrokkene met vrucht in de eene of andere werkplaats, waar metalen bewerkt worden, werkzaam is geweest.

Indien zeer voldoende kunnende stoken, kan de aanneming als stoker 2e klasse plaats hebben totdat de leeftijd van 30 jaren is bereikt.

De tijd der verbintenis is 5 jaren.

De premie bij aanneming bedraagt f 80.—.

De soldij voor Stokers 2e klasse bedraagt f 25 per maand en kan in dien stand verhoogd worden tot f 33.—; bovendien wordt vrije voeding en logies aan boord genoten.

Bij voldoening aan daartoe gestelde eischen van bekwaamheid en diensttijd kunnen Stokers 2e klasse achtereenvolgens bevorderd worden tot:

Stoker 1e klasse	soldij per maand	38.—	à „	45.—
Stoker Olieman	„ „ „	„ 42.—		
Korporaal-Stoker 2e klasse	„ „ „	„ 45.—	„ „	50.—
Korporaal Stoker 1e klasse	„ „ „	„ 55.—	„ „	60.—
Sergeant Stoker	„ „ „	„ 65.—	„ „	78.—
en Stoker-Majoor	„ „ „	„ 87.50	„ „	92.50

Bij verblijf tusschen de keerkringen worden deze soldijen aanmerkelijk verhoogd.

Het pensioen na zekeren diensttijd bedraagt: Voor Stoker-Majoor f 400, voor Sergeant-Stoker f 360, voor Korporaal-Stoker f 300, Stokers 1e klasse f 250 en Stokers 2e klasse f 200 per jaar.

Voor elk jaar dienst in de Koloniën en tusschen de keerkringen wordt het pensioen verhoogd: voor Stoker-Majoor en Sergeant Stokers met f 21, voor Korporaal-Stokers en Stokers 1e en 2e klasse met f 12.50 per jaar.

Bepaaldelijk wordt de aandacht van belanghebbenden gevestigd op de gunstige gelegenheid voor hen, die reeds eenige vakkennis bezitten, om door plaatsing bij de bestaande opleiding van Stokers te WILLEMSOORD hunne werkmanskennis te vermeerderen, hetgeen van veel belang is voor het bereiken der hoogere Stokersrangen.

Personen, genegen tot dienstneming als Stoker 2e klasse, behooren zich aan te melden bij een der kantoren van aanneming der marine te AMSTERDAM, WILLEMSOORD, HELLEVOETSLUIS, ROTTERDAM, VLISSINGEN, LEIDEN, NIJMEGEN of GRONINGEN, alwaar tevens alle verder gewenschte inlichtingen zijn te bekomen.

Elders verblijfhoudende personen kunnen zich onderwerpen aan een voorloopig geneeskundig onderzoek, door een Officier van Gezondheid van de Zee- of Landmacht of Gemeente Geneesheer ter plaatse, in welk geval, bij geschiktbevinding door het Rijk worden vergoed de kosten van vervoer van bedoelde Gemeenten naar de plaats waar zij hunne verbintenis moeten sluiten.

Bij aanmelding aan een kantoor van aanneming, elders dan te Willemsoord worden bovendien reiskosten verstrekt naar de evengenoemde plaats, alwaar de proef wordt afgenomen.

Tijdens den duur van het afleggen der proef wordt vrije voeding en logies genoten.

Bij aanmelding moeten de volgende stukken worden overgelegd:

1e. door minderjarigen een bewijs van toestemming hunner ouders of voogden, of van de bevoegde autoriteit, gelegaliseerd door het plaatselijk bestuur hunner woonplaats;

2e. een bewijs van goed gedrag, afgegeven door het plaatselijk bestuur of de politie der gemeente, waar zij hun vast verblijf hebben;

3e. een bevolkingskaart model A;

4e. een extract geboorteregister;

5e. een vaccinebewijs;

6e. een bewijs van Nederlanderschap.

Bovendien worden overgelegd:

a. door Nederlanders, die bij de Zeemacht, de Marine Reserve, het Korps Mariniers, het leger hier te lande of de Koloniale troepen hebben gediend:

1e. hun laatste ontslagbrief of paspoort;

2e. het bewijs dat zij aan hunne verplichtingen omtrent de nationale militie voldaan hebben; dit bewijs wordt niet gevorderd van hen die 5 jaren bij de Zeemacht, de Marine Reserve, het Korps Mariniers, het leger hier te lande of bij Koloniale troepen als vrijwilligers hebben gediend;

b. door Nederlanders, die ter Koopvaardij of ter Zeevisscherij hebben gevaren:

1e. hun laatste afmonsteringsbiljet,

2e. het bewijs, hierboven vermeld onder a 2e;

3e. „ „ „ „ „ 6e;

c. door Nederlanders, die nimmer in 's Rijks militairen dienst zijn geweest, noch ter Koopvaardij of Zeevisscherij hebben gevaren:

1e. het bewijs, hierboven vermeld onder a 2e

2e. „ „ „ „ „ 6e;

d. door ingeschrevenen voor de militie:
het bewijs, hierboven vermeld onder a 2e;

e. door ingelijfden bij de militie te land, die zich in werkelijken dienst bevinden:
het zakboekje;
en f. door milicien-verlofgangers:
hun verlofpas.

Deze stukken zijn — voor zoover zij niet in hun bezit zijn — kosteloos verkrijgbaar te Gemeente-Secretarie hunner woonplaats.

De Vice-Admiraal,
Directeur en Commandant der Marine,
J. WENTHOLT.

Willemsoord, Februari 1907.

LEVENSVERZEKERING
de Nederlanden van 1845
BRAND- INBRAAK VERZEKERING
DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.
KAPITAAL . . . . . f 4.000.000.00
RESERVEFONDS: ruim . . f 1.800.000.00

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN
Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60.
Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17.
HILVERSUM, Langestraat 65.
HAARLEM, Kruisweg 69.
ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor.

Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS.
Nemen en geven GELDEN op PROLONGATIE.
Sluiten BELEENINGEN.
Ontvangen GELDEN à DEPOSITO tegen dagelijks vast te stellen rentekeers.
Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

INCASSO-BANK,
Amsterdam, Heerengracht 535/537. Rotterdam, Haringvliet Z.Z. 96.
Volgestort Kapitaal f 8,000,000.— Reserve f 1,037,589 12.

Opent op overeen te komen voorwaarden handelscredieten aan geaccrediteerde handelaars en Industrieelen.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.
Gevestigd te GRONINGEN.
Telephoon Intercommunaal No. 671.
Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Uitstaand bedrag aan Hypotheken op 31 December 1906, f 2.516.705.—,
aan Pandbrieven f 2.483.850.—.

Commissarissen: PROV. MR. D. P. D. FABIUS, J. H. DE WAAL MALEFIJT, A. W. SCHIPPERS, JHR. H. A. WTTEWAALL VAN STOETWEGEN, H. LUIKING, MR. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK.

Raad van Toezicht: JONS. TERPSTRA, MR. H. VAN DER VEGTE, M. UBBENS.

Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,
koers 98 %, in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij alle Agenten en Effectenhandelaren. Inlichtingen geven te *Amsterdam* de H.H.: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en RADIUS en DANE, Keizersgracht 207; te *Rotterdam* de heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie:
M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS. F. J. BOLT.

Verschenen bij Firma A. JONGBLOED, *Leeuwarden:*
De beteekenis van 't Belijdenisdoen
in practicale samenspreking toegelicht door
Ds. P. D. DE GROOT,
Predikant te Wanswerd.
Prijs f 0,75; gebonden f 1,10.
Alom in den boekhandel verkrijgbaar.

Verschenen bij F. H. J. REKKER, Uitgever, Prinsengracht 462, **Amsterdam:**
THOMAS VAN KEMPEN,
Hofje van Rozen,
DOOR
LEO BALLET.
Prijs in perkamenten omslag f 1.00
Franco per post . . . . . f 1.10
Voorhanden en verkrijgbaar bij iedereen Boekhandelaar en bij den uitgever dezes.

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen:
Het Ambt der Diakenen,
DOOR
Dr. H. BOUWMAN.
1. *Geschiedenis van het Ambt der Diakenen.*
2. *De verkiezing van het Ambt der Diakenen.*
3. *Het Ambt der Diakenen.*
4. *Diakonie en Overheid.*

Royaal formaat.
Prijs f 1.50. In Stempelbd. f 2.-.
☞ *Bij elken Boekh ter inzage voorhanden.*

HANDELINGEN der Synode der Christ. Geref. Kerken in Nederland, gr. 8o.

Rotterdam 1885, f 1,—, thans voor 40 ct.
Assen 1888, f 1,—, „ „ 40 „
Kampen 1889, f 0,40, „ „ 20 „
Leeuwarden 1891, f 1,—, „ „ 40 „
Amsterdam 1892 en der Generale Synode f 1.25, thans voor 50 ct.
MEMORIE VAN TOELICHTING bij de Concept-Acte van ineensmelting van de Chr. Geref. Kerk en de Ned. Geref. Kerken f 0,40 thans voor 20 ct.
Bovenstaande 6 werken samen f 1,80.

ACTA der Generale Synode van de Geref. Kerken in Nederland.

Middelburg 1896, 2e druk, groot 8o, f 1,25 voor 80 cent.
Groningen 1899. Roy. 8o, f 2.— voor f 1,50.
Arnhem 1902. Roy. 8o, f 3,— voor f 2,25.
De drie Acta's samen f 4.—.

Kollum. T. SLAGTER, Uitgever.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

Door den heer G. de Lugt te Scheveningen (2e storting) f 43.50; door den heer J. J. Floor te Wons (afr.) f 16.50; door den heer R. F. Bolland te Pretoria f 99.42; door Ds. P. J. Jongbloed te Deventer (afr.) f 3.50; door den heer J. van Wolfswinkel te Schiedam f 205; door den heer H. G. Rierink uit Reeuwijk f 48, uit Slaipwijk f 5, samen f 53; door den heer E. H. Chardon uit Leidschendam f 4, uit Nootdorp f 3.50, uit Pijnacker f 7, uit Voorburg f 35, uit Zegwaard f 23, uit Zoetermeer f 10, samen f 82.50; van den heer H. J. K. te A. f 2.50; door den heer D. Rutgers te Siddeburen f 3; door den heer Jb. van Schelven te Wageningen f 23.50.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

Van de Gereformeerde Kerk te Sloterdijk f 2.27½; van idem te Muiderberg f 0.87½; van idem te Nederhorst den Berg f 2.10; van idem te 's Graveland f 1.81; van idem te ter Aar f 2.02; van idem te Aarlanderveen f 3.97½ van idem te Alfen f 10.13; van idem te Bodegraven f 9.55; van idem te Leimuiden f 3.17; van idem te Nieuwkoop f 2.05; van idem te Nieuwveen f 2.25; van idem te Noorden f 1.05; van idem te Oudshoorn f 6.83; van idem te Waarder f 5.83; van idem te O. en N. Wetering f 10.33; van idem te Woerden f 5.73; van idem te Woubrugge f 2.05; van idem te Zevenhoven f 1.91; van idem te Zwammerdam f 3.45; van idem te ter Neuzen f 57; van idem te Neede f 4.97½; van idem te Rijswijk f 10.11; van idem te Oostburg f 7.01; van idem te Axel A f 10.11½; van idem te Schoondijke f 13.17; van idem te Kuilenburg f 12; van idem te Andel f 2.91; van idem te Almkerk f 12.05; van idem te Dussen f 6.78; van idem te Giessen f 3.56; van idem te Nieuwendijk f 21.52; van idem te Sleeuwijk f 4.43½; van idem te Meeuwen f 2.77; van idem te Waardhuizen f 2.10; van idem te Werkendam A f 9.88; van idem B f 5.12; van idem te Schoonrewoerd f 3.78; van idem te Wageningen f 6.30.

Aan Schenkingen:

Door Ds. K. Veen van J. P. v. B. te S. f 5.

Voor de Medische faculteit:

Door Ds. P. J. Jongbloed te Deventer van N. N. voor 't lezen van de Heraut f 5; door den heer E. H. Chardon uit Pijnakker f 1, uit Zegwaard f 1, samen f 2; door den heer H. Zijlstra van J. Heidema te Heerenveen f 1.

H. W. VAN MARLE Jr.
Penningmeester.

Amsterdam, Keizersgracht 162.

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ROEVER KRÖNER & BAKELS
Amsterdam.